

תאריך: יוני 2025

מדיניות ניגוד עניינים

לאומי מספק מגוון של שירותים ומוצרים למגוון של לקוחות, אשר ייתכן שקיים פוטנציאל לניגודי עניינים ביניהם. המדיניות והנהלים של לאומי העוסקים בניגודי עניינים, כוללים תהליכים לזיהוי מצבים המהווים פוטנציאל לניגוד עניינים ותהליכים למעקב, בקרה וטיפול ככל שייווצרו מצבים אלו. הקו המנחה לצמצום החשיפות הכרוכות בניגוד עניינים הוא הימנעות, ואם לא ניתן אזי צמצום ניגודי העניינים ככל שניתן, תוך שמירת שקיפות והבטחת הסטנדרטים והעקרונות המקצועיים הגבוהים ביותר במתן שירותים ללקוחות. במסגרת מדיניות הציות של הבנק, מפורטים העקרונות לניהול ניגודי עניינים, כשמטרת מדיניות זו הינה לתת מענה פרטני להיבטי ניגודי עניינים הכרוכים בפעילות הבנק כ"ברוקר - דילר".

1.1 זיהוי מצבי ניגוד עניינים

הבנק מיישם בקורות ונהלים, במטרה לזהות נסיבות בהן עשויים להתעורר ניגודי עניינים פוטנציאליים. במסגרת זו, פעילויות עסקיות חדשות ושינויים מבניים ותהליכיים נבחנים על מנת לוודא כי אין בהם ניגוד עניינים. ניגודי עניינים פוטנציאליים ניתן לאפיין בשלושה מישורים עיקריים¹:

(1) ניגוד עניינים בין פעילות הבנק עבור עצמו לבין פעילות הבנק עבור לקוחותיו - ניגודי עניינים עשויים להתקיים

בין הפעילויות הבאות: אשראים, השקעות ריאליות ונוסטרו, מסחר בניירות ערך, ייעוץ בהשקעות, ייעוץ פנסיוני, חיתום בהנפקות ניירות ערך, וכן בין הבנק לבין חברות הבנות בקבוצת לאומי. לדוגמה:

- מתן ייעוץ במכשירי השקעה בהם הבנק מבצע עסקאות עבור עצמו (בנוסטרו), באופן שעשוי להציב אותו ב"תחרות עם לקוחות".
- מתן ייעוץ או אנליזה במכשירי השקעה בהם הבנק משווק, מתפעל, נאמן או חתם בהנפקה.
- שימוש במידע פנים שנצבר בפעילות האשראי של הבנק בעת מתן ייעוץ במכשירי השקעה.
- עסקאות שהבנק מבצע עם הלקוחות או עבורם (כגון: עסקאות בני"ע ועשיית שוק, עסקאות במט"ח ונגזרי מט"ח), בהן קיים "פעור" מובנה בין מוכר לקונה.
- קבלת עמלות הקשורות להצלחה מצד שלישי בעת תיווך/מכירת ניירות ערך.

(2) ניגוד עניינים בין עובד הבנק לבין הבנק ופעילותו עבור לקוחותיו - לדוגמה:

- לעובד אשר נותן המלצות השקעה ללקוחות עשויה להיות השקעה אישית במנפיק ניירות ערך.
- ניגוד עניינים בו לעובד הבנק קיים עניין אישי, כגון: קשרים עסקיים או משפחתיים או חברתיים קרובים ללקוח, באופן העלול להשפיע על האובייקטיביות בטיפול באותו לקוח או ליצור מראית עין של השפעה כזאת.

(3) ניגוד עניינים בין לקוחות הבנק - פוטנציאל ניגוד העניינים בהעדפת לקוח אחד על פני אחר, לדוגמה בעיתוי העברת

הוראות, במועד מסירת מידע, במתן ייעוץ וכדומה.

1.2 צמצום חשיפות לניגוד עניינים

הבנק מיישם נהלים ופעולות נדרשות על מנת לנהל את ניגודי העניינים כאמור, בין היתר בדרך של הימנעות ממצבים מסוימים, של הפרדת מידע ("חומות סיניות") או בכל דרך אחרת, לרבות גילוי ניגודי העניינים ללקוחות, ככל שנדרש.

¹ מענה לחשיפות השונות – בסעיף 1.2 להלן.

להלן פירוט הצעדים העיקריים בהם נוקט הבנק לניהול החשיפות לניגודי עניינים :

- נקבעו נהלים שתכליתם למנוע מעובדי הבנק, אשר במסגרת תפקידם או מעמדם הגיע לידיהם מידע פנים, לבצע עסקאות ו/או למסור מידע, אשר עלולים להציב אותם או את הבנק במצב של ניגוד עניינים.
- נקבעו הפרדות מבניות, ארגוניות ועסקיות ("חומות סיניות"), המעוגנות בנהלים שונים, ומידור מידע באמצעות הפרדת הרשאות, כולל בין היתר :
 - הפרדה בין עיסוק הבנק בייעוץ בהשקעות לבין יתר עיסוקיו. הפרדה בכפיפות הארגונית בין עובדי הבנק המועסקים בתפקידים שיש בהם גישה למידע פנים, לרבות אלה העוסקים באשראי, לבין עובדים המועסקים בעשיית עסקאות בניירות ערך או במתן חוות דעת או מתן ייעוץ בקשר לניירות ערך, לרבות במסגרת השתתפות בדיוני ועדות/פורומים שונים.
 - עובדי הבנק המבצעים עבודות אנליזה בהשקעות עוסקים רק בתחום זה.
 - הפרדה בין הבנק לבין לאומי פרטנרס בע"מ (זרוע ההשקעות הריאליות של הבנק) ובין הבנק לבין לאומי פרטנרס חתמים בע"מ (חיתום והפצה של הנפקת ניירות ערך).
 - הפרדה בפעילות בניירות ערך בין הדסקים הפועלים מול לקוחות לבין הדסקים האחראים על ניהול תיקי הנוסטרו.
- הוגדר תהליך של דיווח על חשש להימצאות בניגוד עניינים לכל עובדי הבנק. אחת לשנה, וכן ובעת מעבר תפקיד, כל עובד נדרש להצהיר האם הוא נמצא בחשש לניגוד עניינים. ככל שקיים חשש לניגוד עניינים, מוגדרות דרכי פעולה ובקורות ומבוצעת אסקלציה ניהולית.
- הוגדרו מגבלות על השקעות אישיות של עובדי הבנק למניעת ניגודי עניינים ומתקיימות בקורות עיתיות בנושא.
- עובד הבנק אינו רשאי לקבל ייפוי כוח מלקוח לביצוע עסקאות בניירות ערך.
- חל איסור על עובד הבנק לקבל ו/או לתת הטבות, מתנות, טובות הנאה או תמורה כלשהי, לרבות תמורה עקיפה, במסגרת תפקידו ועבודתו, והוגדרו נהלים ברורים לעניין אירוח עסקי ומתנות.
- מבנה התגמול בבנק מעודד קשרים ארוכי טווח עם לקוחות ואינו מתמרץ התנהגות שעלולה ליצור ניגוד עניינים בין העובדים לבין הבנק ו/או לקוחותיו.
- הוגדרו בקורות, בין היתר, לזיהוי שימוש במידע פנים ולבחינת העמידה בהנחיות למניעת ניגוד עניינים.
- ככלל, הוראות שהתקבלו מלקוחות תבוצענה ברציפות, לפי סדר קבלתן, בהתאם לחובת ביצוע מיטבי.
- הבנק מקיים מעת לעת הדרכות ומבדקים בנושא, להגברת המודעות של העובדים.
- ככל שאין בנהלי הבנק כדי למנוע, במידה סבירה, ניגודי עניינים העשויים לפגוע באינטרסים של הלקוח, הבנק מחויב לתת גילוי ללקוח הכולל את תיאור ניגוד העניינים, הסיכונים ללקוח והצעדים שניתן לנקוט כדי לצמצם את ניגוד העניינים, והצהרה מפורשת כי אין באמצעים שהבנק נוקט לניהול ניגוד העניינים כדי להבטיח, בוודאות סבירה, שלא יגרם נזק לאינטרסים של הלקוח.
- ככל שהבנק סבור שלא ניתן למנוע או לנהל את ניגודי העניינים הפוטנציאליים בכל דרך אחרת, הבנק רשאי יהיה לסרב לפעול עבור הלקוח, להפסיק פעילות מסוימת, או להפסיק הצעה של מוצרים קיימים מסוימים.